NN 141/2021 (22.12.2021.), Pravilnik o uvjetima distribucije i prodaje pesticida

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

2390

Na temelju članka 8. stavka 5., članka 9. stavka 12. i članka 24. stavka 10. Zakona o održivoj uporabi pesticida (»Narodne novine«, br. 14/14., 115/18. i 32/20.) ministrica poljoprivrede donosi

PRAVILNIK

O UVJETIMA DISTRIBUCIJE I PRODAJE PESTICIDA

I. OPĆE ODREDBE

Sadržaj Pravilnika

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuju opći i posebni uvjeti glede mjesta, objekata, prostorija, opreme i uvjeta za skladištenje i prodaju pesticida, uvjeti za odgovornu osobu, savjetnika i distributera i njihove obveze, uvjeti kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost distribucije i/ili prodaje pesticida (u daljnjem tekstu: distributeri) te njihov obveze, uvjeti i rokovi za upis, izmjenu/dopunu i brisanje iz središnje evidencije Fitosanitarnog informacijskog sustava, način prikupljanja, sadržaj elektroničkog obrasca, vođenje i dostave podataka u središnju evidenciju Fitosanitarnog informacijskog sustava, postupanja s praznom ambalažom i opasnim otpadom od pesticida do njihove predaje ovlaštenoj osobi, sukladno propisima kojima se uređuje gospodarenje otpadom te kriteriji za odobravanje upotrebe pesticida za profesionalnu primjenu i neprofesionalne korisnike.

Značenje pojmova

Članak 2.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Pravilnika imaju sljedeće značenje:

1) *Distribucija pesticida* je sustav kanala prodaje pesticida od trenutka stavljanja na tržište do trenutka njihove isporuke krajnjim korisnicima, a obuhvaća razne aktivnosti koje osiguravaju stavljanje pesticida na tržište, bilo da je kupac posrednik u prodaji ili krajnji korisnik, kao što su narudžba, uvoz, unos, prodaja, sve vrste ustupanja pesticida uključujući ustupanje krajnjem korisniku bez plaćanja, dostava, skladištenje, upravljanje zalihama, prijevoz, izdavanje i druge aktivnosti koje prethode uporabi pesticida.

2) *Prodaja pesticida* je prijenos vlasništva pesticida u posjed kupca u zamjenu za novac.

3) *Izdavanje pesticida* je aktivnost u kojoj se pesticidi neposredno daju kupcu ili predstavniku kupca, odnosno čin u kojem zaposlenik osobno izdaje, a kupac ili predstavnik kupca osobno preuzima pesticide.

4) *Ustupanje pesticida* je davanje pesticida bez naknade u novcu ili davanje pesticida radi razmjene za neka druga dobra ili usluge.

5) *Posrednik u prodaji* je distributer koji pesticide kupuje radi daljnje prodaje.

6) *Krajnji korisnik* je osoba koja pesticide kupuje za vlastito korištenje.

7) *Prodajno mjesto* je svaki objekt u kojem se pesticidi prodaju kupcima, bilo da je kupac krajnji korisnik ili posrednik u prodaji.

8) *Skladište* je objekt namijenjen za smještaj, čuvanje, držanje i izdavanje pesticida.

9) *Specijalizirana prodavaonica* je prodajni objekt, kao što je poljoprivredna ljekarna, u kojem se pesticidi prodaju krajnjim korisnicima.

10) *Odgovorna osoba* je osoba odgovarajuće stručne spreme i zadovoljavajuće razine znanja za obavljanje poslova u djelatnosti distribucije i/ili prodaje pesticida, imenovana od strane distributera, koja je u ime distributera obvezna voditi računa o provođenju poslova iz članka 11. stavka 3. ovoga Pravilnika i provoditi obveze iz članka 11. stavka 4. ovoga Pravilnika.

II. OPĆI I POSEBNI UVJETI GLEDE MJESTA, OBJEKATA, PROSTORIJA I OPREME

Opći uvjeti glede mjesta, objekata, prostorija i opreme

Članak 3.

(1) Distributeri moraju imati na raspolaganju, ovisno o obimu i načinu poslovanja, odgovarajuće objekte, prostorije ili posebno uređene dijelove prostorija namijenjene za skladištenje, prodaju i izdavanje pesticida koje u pogledu lokacije, načina izgradnje, kvalitete zidova i podova, osvijetljenosti, prozračivanja, temperature i vlažnosti odgovaraju sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, odgovarajuće objekte ili prostorije za skladištenje, čuvanje, držanje i izdavanje pesticida ne moraju imati posrednici u prodaji ili distributeri koji u okviru svoje djelatnosti ne obavljaju skladištenje i izdavanje pesticida te distributeri koji prodaju isključivo pesticide namijenjene neprofesionalnim korisnicima u skladu s odredbama članka 10. ovoga Pravilnika.

(3) Objekti, prostorije ili posebno uređeni dijelovi prostorija namijenjeni za skladištenje, prodaju i izdavanje pesticida se obvezno projektiraju na način da je osigurana zaštita pesticida od izravnih sunčevih zraka, atmosferskog taloga, plinova, para, topline i zamrzavanja.

(4) Objekti, prostorije ili posebno uređeni dijelovi prostorija iz stavka 3. ovoga članka moraju biti izgrađeni od čvrstih materijala koji ne upijaju pesticide, kao što je beton, opeka, kamen, metal, keramika ili slični materijali uz nanošenje proizvoda za zaštitu površine odnosno premaza otpornog na kemikalije uz korištenje izolacijskih materijala radi smanjivanja toplinskih gubitaka i zaštite nosive konstrukcije od vanjskih vremenskih utjecaja i njihovih posljedica, a način izgradnje i materijali od kojih se izgrađuju unutarnje površine objekata moraju osigurati sigurnost pri radu te brzo i jednostavno čišćenje.

(5) Zidovi prostorija ili posebno uređenih dijelova prostorija moraju biti izrađeni od materijala koji su lako perivi i otporni na utjecaj pesticida, a ako su pesticidi razvrstani i označeni kao eksplozivni, oksidirajući, vrlo lako zapaljivi, lako zapaljivi ili zapaljivi, zidovi moraju biti izgrađeni od nezapaljivog materijala radi sprječavanja širenja vatre.

(6) Vodovodne i kanalizacijske cijevi te električni i drugi vodovi koji prolaze kroz zidove objekta i prostorija te otvori na njima moraju biti nepropusno zatvoreni.

(7) Pod u prostorijama ili posebno uređenim dijelovima prostorija mora biti gladak, lako periv, nepropustan i otporan na pesticide, a na podu ne smije biti izravnog odvoda u kanalizaciju, septičke jame ili neke druge uređene jame za skupljanje fekalija i otpadnih voda koje zamjenjuju kanalizacijsku mrežu.

(8) Pri skladištenju pesticida koji su označeni kao eksplozivni, oksidirajući, vrlo lako zapaljivi, lako zapaljivi ili zapaljivi, pod mora biti elektroprovodan ili uzemljen, osim u specijaliziranim prodavaonicama i prodavaonicama iz članka 10. stavka 1. ovoga Pravilnika.

(9) Prag na ulazu u prostorije ili posebno uređene dijelove prostorija namijenjene za skladištenje pesticida mora biti izveden u odgovarajućoj visini da se proliveni ili prosuti pesticidi ne izlijevaju iz skladišnog prostora ili se mora ugraditi drugi način za zadržavanje prolivenih ili prosutih pesticida.

(10) Police, ormari, vitrine, radne površine i druga oprema mora biti izrađena od otpornih i inertnih materijala koji ne upijaju pesticide i koji se lako i brzo čiste te osiguravaju sigurnost pri radu.

(11) Prostorije ili posebno uređeni dijelovi prostorija namijenjeni za skladištenje pesticida te prodajni prostori moraju biti osigurani na način da je onemogućen pristup pesticidima neovlaštenim osobama.

(12) Prozračivanje prirodnom ili umjetnom ventilacijom u prostorijama ili posebno uređenim dijelovima prostorija u kojima se pesticidi skladište i/ili prodaju mora osiguravati da koncentracija štetnih plinova, para, prašine i aerosola u radnom okružju ne bude veća od graničnih vrijednosti izloženosti propisanih propisima o sigurnosti i zaštiti na radu.

(13) Temperatura, vlaga i osvijetljenost u prostorijama ili posebno uređenim dijelovima prostorija u kojima se pesticidi skladište i prodaju moraju odgovarati uvjetima koji su navedeni na etiketi ili rješenju o registraciji i dozvoli pojedinog pesticida te u prostorijama mora biti osigurana umjetna rasvjeta te, gdje je potrebno, uređaji za grijanje i hlađenje prostorija radi postizanja odgovarajuće cirkulacije i ventilacije zraka, temperature te sprječavanja stvaranja vlage.

Članak 4.

(1) U objektima, uz prostorije ili posebno uređene dijelove prostorija u kojima se pesticidi skladište i/ili prodaju moraju se na vidnom i dostupnom mjestu nalaziti oprema i sredstva za pružanje prve pomoći.

(2) Potrebno je na vidljivom mjestu istaknuti smjernice za pružanje prve pomoći te važne telefonske brojeve za slučaj nužde.

(3) U prostoriji ili posebno uređenom dijelu prostorije u kojoj se pesticidi skladište i/ili prodaju mora biti dostupna sigurnosna oprema kao što je oprema za gašenje požara te druga pomagala koja, prema preporukama proizvođača pesticida, mogu biti potrebna kao što je oprema za zaštitu dišnih putova.

(4) U prostoriji ili posebno uređenom dijelu prostorije za skladištenje pesticida moraju biti postavljeni spremnik s odgovarajućim adsorpcijskim materijalom, kao što je pijesak, perlit, glina i sl., pribor za prikupljanje rasutih i razlivenih pesticida, odgovarajuća osobna zaštitna oprema, kao što je zaštitna odjeća i obuća, rukavice, zaštitne maske ili polumaske te spremnik za privremeno prikupljanje rasutih i razlivenih pesticida.

(5) Distributeri su obvezni zaposlenicima koji rukuju s pesticidima osigurati odgovarajuću osobnu zaštitnu opremu u skladu s propisima o zaštiti na radu.

(6) Na mjestima gdje su potrebne takve sigurnosne mjere, moraju biti postavljene oglasne ploče koje upozoravaju na obvezu korištenja osobne zaštitne opreme.

(7) U prostoriji ili posebno uređenom dijelu prostorije u kojoj se pesticidi skladište i/ili prodaju moraju biti postavljene na vidljivom mjestu zabrane pušenja i konzumacije hrane i pića.

Opći uvjeti za skladištenje pesticida

Članak 5.

(1) Pesticidi se moraju skladištiti u originalnoj ambalaži i u skladu s uvjetima navedenima na etiketi pojedinog pesticida, odnosno u skladu s uvjetima koje su naveli njihovi proizvođači.

(2) Pri skladištenju pesticidi moraju biti sigurno i pregledno složeni po namjenama, na način da je pristup do njih lagan i moguć u svakom trenutku, a u prostorijama za skladištenje pesticida mora na vidnom mjestu biti istaknuta shema rasporeda pesticida.

(3) Pesticidi se ne smiju skladištiti izravno na podu, a ako se pesticidi ne skladište na policama, pakiranja pesticida trebaju biti na određenim čvrstim nosačima/podlogama uzdignuti od poda za najmanje 10 cm.

(4) Pri skladištenju pesticida mora se osigurati dovoljno prostora između pojedinih polica i/ili nosača/podloga s naslaganim pakiranjima radi olakšanog čišćenja prostorija za skladištenje pesticida, sigurnog i nesmetanog prenošenja spremnika, osiguranja slobodne cirkulacije zraka i omogućavanja prilaza u slučaju požara ili druge nezgode.

(5) Visina polica i/ili naslaganih pesticida (naslaganih pakiranja) mora biti takva da osigurava sigurnost i stabilnost pakiranja pesticida te priječi mehaničko ili drugo oštećenje pojedinačnih pakiranja.

(6) Prostorije, posebno uređeni dijelovi prostorija, ormari ili vitrine i police u kojima se skladište pesticidi moraju biti osigurani od neovlaštenog pristupa i pod ključem te vidno označeni i obilježeni propisanim piktogramima i oznakama upozorenja.

(7) Pesticidi koji mogu međusobno reagirati moraju se držati odvojeno jedni od drugih, u posebnim prostorijama ili odvojeno u istom prostoru, da u slučaju istovremenog izlijevanja ili prosipanja ne mogu međusobno doći u izravan kontakt.

(8) Pesticidi koji su sukladno Uredbi (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31.12.2008.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 1272/2008) moraju se držati u posebnoj prostoriji ili posebnom ormaru ili vitrini, odvojeno od ostalih pesticida i pod ključem ako su razvrstani u:

– 1., 2. ili 3. kategoriju akutne toksičnosti i označeni piktogramom GHS06 i oznakama upozorenja H300, H301, H310, H311,H330 ili H331;

– 1. kategoriju nagrizanja kože i teških ozljeda oka i označeni piktogramom GHS05 i oznakom upozorenja H314;

– 1. kategoriju reproduktivne toksičnosti i označeni piktogramom GHS08 i oznakom upozorenja H360;

– 2. kategoriju mutagenog učinka na zametne stanice i označeni piktogramom GHS08 i oznakom upozorenja H341;

– 1. kategoriju karcinogenosti i označeni piktogramom GHS08 i oznakom upozorenja H350;

– 1. ili 2. kategoriju specifične toksičnosti za ciljane organe nakon jednokratnog izlaganja i označeni piktogramom GHS08 i oznakama upozorenja H370 ili H371.

Mogućnost skladištenja drugih proizvoda

Članak 6.

(1) U prostoriji za skladištenje pesticida ne smiju se držati sjeme, sadni materijal, mineralna i organska gnojiva, supstrat za uzgoj bilja, hrana za životinje te drugi proizvodi ili materijali koji nisu neposredno vezani uz skladištenje i čuvanje pesticida ili na koje je moguć bilo kakav utjecaj pesticida, osim u slučaju skladištenja pesticida namijenjenih

neprofesionalnim korisnicima iz članka 7. ovoga Pravilnika kada se pesticidi moraju držati odvojeno i na način koji sprečava bilo kakav nepovoljan utjecaj na druge proizvode.

(2) Strojevi za primjenu pesticida i ostali proizvodi na koje nije moguć nikakav utjecaj pesticida smiju se držati u istoj prostoriji s pesticidima, ali moraju biti fizički odvojeni te se mora osigurati nesmetani pristup pesticidima i udovoljavanje uvjeta iz članka 5. stavka 4. ovoga Pravilnika.

Posebni uvjeti za objekte za distribuciju i/ili prodaju pesticida posrednicima u prodaji

Članak 7.

(1) Objekti namijenjeni za distribuciju i/ili prodaju pesticida posrednicima u prodaji se izgrađuju u područjima koja zadovoljavaju sljedeće uvjete:

– moraju biti izgrađeni na način da su zaštićeni od ekstremno nepovoljnih vremenskih uvjeta koji mogu izazvati oštećenje skladišta, odnosno oštetiti originalnu ambalažu pesticida

– temperatura u objektima treba iznositi od 5 do 30 °C u cilju sprečavanja promjena fizikalno-kemijskih svojstava pesticida osim ako nije drugačije navedeno u rješenju o registraciji sredstva za zaštitu bilja ili na etiketi sredstva

– objekte treba graditi u području koje nije podložno poplavama, odnosno na sličnim prostorima gdje ne postoji opasnost onečišćenja površinskih ili podzemnih voda

– područja izgradnje objekata u pogledu zaštite zdravlja ljudi, životinja i okoliša trebaju biti na sigurnoj udaljenosti od:

1. izvora vode kao što su rijeke, bunari, kanali, jezera, podzemne ili površinske vode, mora i drugi

2. vodocrpilišta vode za piće, prirodnih izvorišta voda

3. intenzivne poljoprivredne i/ili šumarske proizvodnje

4. ruba šuma

5. tvornica koje proizvode ili prerađuju hranu i/ili hranu za životinje

6. stambenih područja, sela i općenito objekata u kojima žive ljudi i/ili životinje, objekata u kojima rade ljudi, škola, vrtića, zdravstvenih, rehabilitacijskih i drugih javnih ustanova gdje se kreću osjetljive skupine te mjesta okupljanja i zadržavanja ljudi

– područja izgradnje objekata moraju biti lako dostupna prijevoznim sredstvima, osobito vatrogasnim vozilima i vozilima hitne pomoći, vodeći računa o rasporedu objekata na lokaciji koji mora biti takav da je prijevoznim sredstvima omogućen nesmetani pristup objektima.

(2) Vrata objekata moraju biti izrađena od nezapaljivog materijala, osim ako se u objektima drže samo pesticidi razvrstani najviše kao akutno toksični 4. kategorije u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008.

Članak 8.

(1) Objekti namijenjeni za distribuciju i/ili prodaju pesticida posrednicima u prodaji u kojima se obavlja skladištenje i izdavanje pesticida moraju imati:

– prostorije za skladištenje pesticida

– prostor za izdavanje pesticida posrednicima u prodaji, ako se izdavanje pesticida ne obavlja u prostorijama za skladištenje pesticida.

(2) Prostorije iz stavka 1. ovoga članka ne smiju se nalaziti u sklopu zgrada stambene, poslovne ili stambeno-poslovne namjene te zgrada i nastamba namijenjenih smještaju životinja.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, prostorije iz stavka 1. ovoga članka smiju se nalaziti u sklopu poslovnih zgrada za administrativno obavljanje poslova povezanih s distribucijom i/ili prodajom pesticida.

(4) Objekti iz stavka 1. ovoga članka na istoj lokaciji moraju imati garderobne prostorije i sanitarije s prostorom za umivanje i pranje ruku s tekućom hladnom i toplom vodom, tekućim sapunom i sušilicom za ruke ili brisačima za jednokratnu uporabu.

(5) Sve prostorije moraju imati prirodno ili umjetno prozračivanje.

Posebni uvjeti za specijalizirane prodavaonice

Članak 9.

(1) Specijalizirane prodavaonice moraju imati:

– prostor za prodaju i izdavanje pesticida

– prostoriju za skladištenje pesticida odvojenu od prostora za prodaju i izdavanje pesticida, veličine ovisno o obimu prodaje ili, ovisno o obimu i načinu poslovanja, posebno uređen dio prostora za prodaju pesticida namijenjen za držanje pesticida

– sanitarni čvor za zaposlenike koji sadrži prostor za umivanje i pranje ruku s tekućom hladnom i toplom vodom, tekućim sapunom i sušilicom za ruke ili brisačima za jednokratnu uporabu

– garderobni ormar ili garderobnu prostoriju koja može biti zasebna ili u sklopu sanitarnog čvora.

(2) Sve prostorije moraju imati prirodno ili umjetno prozračivanje.

Posebni uvjeti za držanje u prodajnom prostoru i skladištenje pesticida za neprofesionalne korisnike

Članak 10.

(1) Ako se pesticidi namijenjeni neprofesionalnim korisnicima prodaju u prodavaonicama u kojima se ne prodaje hrana, uključujući vrtne centre, trgovačke centre, cvjećarnice, odjele za vrt i slično, sukladno Zakonu o održivoj uporabi pesticida (»Narodne novine«, br. 14/14., 115/18. i 32/20.) (u daljnjem tekstu: Zakon), smiju se držati u prodajnom prostoru te prodavaonice uz uvjet da su u ormaru ili vitrini pod ključem i izdvojeni od drugih proizvoda.

(2) Ako distributer koji prodaje pesticide namijenjene neprofesionalnim korisnicima u prodavaonicama iz stavka 1. ovoga članka, ovisno o obujmu prodaje, ima potrebu za skladištenjem pesticida, skladištiti ih smije u ormarima ili vitrinama smještenima u skladišnim prostorijama koje uobičajeno koristiti u poslovanju, odnosno u odvojenim dijelovima skladišnih prostorija.

(3) Distributeri iz stavaka 1. i 2. ovoga članka moraju osigurati udovoljavanje uvjetima iz članka 3. stavka 1. i stavaka 3. – 13., članaka 5. i 6. te članka 9. stavka 1. podstavaka 3. i 4. te stavka 2. ovoga Pravilnika.

III. ZAPOSLENICI U DISTRIBUCIJI I/ILI PRODAJI PESTICIDA

Odgovorna osoba

Članak 11.

(1) U pogledu stručne spreme, odgovorna osoba mora imati završen:

– preddiplomski sveučilišni studij agronomske ili šumarske struke ili

– preddiplomski i diplomski sveučilišni studij agronomske ili šumarske struke ili

– integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij agronomske ili šumarske struke ili

– preddiplomski stručni studij agronomske ili šumarske struke ili

– preddiplomski i specijalistički diplomski stručni studij agronomske ili šumarske struke

s najmanje 90 sati u području iz zaštite bilja položenih u okviru redovitog studija iz podstavka 1. – 5. ovoga stavka ili naknadno položenih na studiju u okviru cjeloživotnog obrazovanja ili drugog oblika nastave na visokom učilištu.

(2) Odgovorna osoba mora imati završenu izobrazbu iz članka 5. Zakona u modulu za savjetnike i važeću identifikacijsku iskaznicu za savjetnike.

(3) Odgovorna osoba je u skladu s ovim Pravilnikom obvezna voditi računa o provođenju sljedećih poslova:

– uvoz, nabava, preuzimanje, skladištenje, prodaja i izdavanje pesticida, preuzimanje i pravilno skladištenje pesticida, držanje njihovih preostalih količina i prazne ambalaže i predavanje ovlaštenoj osobi koja preuzima otpad

– provođenje redovitih kontrola stanja pesticida i njihove ambalaže u skladištima

– postupanje s otpadom od pesticida, uključujući neiskorištene količine pesticida i otpadnu ambalažu, u skladu s propisima koji uređuju postupanje s otpadnom ambalažom koja je opasni ili neopasni otpad te drugim propisima iz područja gospodarenja otpadom

– vođenje podataka o pesticidima iz članka 31. stavka 1. i evidencija o pesticidima iz članka 32. stavka 1. ovoga Pravilnika i dostava podataka iz tih evidencija sukladno odredbama ovoga Pravilnika

– pravovremena dostava podataka iz članka 15. ovoga Pravilnika, u skladu sa stavkom 1. podstavcima 1. i 2. te stavkom 2. članka 19. ovoga Pravilnika.

(4) Odgovorna osoba u skladu s ovim Pravilnikom obvezna je:

– po ovlaštenju poslodavca osigurati da zaposlenici iz članaka 12. i 13. ovoga Pravilnika ispunjavaju uvjete u pogledu stručne spreme i završene izobrazbe

– po nalogu poslodavca uputiti na izobrazbu zaposlenike iz članaka 12. i 13. ovoga Pravilnika i voditi brigu o njihovom redovitom pohađanju izobrazbe u odgovarajućem modulu izobrazbe

– nadzirati rad i provođenje obveza zaposlenika iz članaka 12. i 13. ovoga Pravilnika